

Försäljningsvolymerna fortsatt positiva

Li:s konjunkturbrev, maj 2011

Livsmedelsföretagen i Sverige ökade sin försäljningsvolym något på både hemma- och exportmarknaderna under årets första kvartal. Oddsen för en sådan utveckling var inte den bästa givet en svag försäljning inom svensk dagligvaruhandel och givet det faktum att den svenska kronans förstärkning gjort svenska produkter dyrare på exportmarknaden. Kvartalet innebar också svagt förbättrad lönsamhet för livsmedelsföretagen trots en negativ inverkan från ökade råvarupriser och en begränsad volymökning.

Li:s konjunkturbrev utkommer fyra gånger per år. Medverkande företag står för cirka 50 procent av branschens omsättning. Alla svar är viktade efter företagets omsättningsstorlek.

Enligt *Li:s* omsättningsviktade konjunkturindex inleddes 2011 med en svag produktionsökning (volym). Det skall ses i ljuset av att den svenska dagligvaruhandeln under årets tre första månader haft en trög försäljning med volymtapp på cirka 0,5 procent (bild 1).

Med dagligvaruhandeln som slutdestination för den stora delen av svenskproducerade livsmedelsprodukter var förväntningarna på leverantörernas produktionstillväxt för kvartalet därmed lågt ställda.

Det hade varit intressant att se vilka varugrupper i dagligvaruhandeln som tappat i volym. Frågan är om det varit ett jämnt spritt tapp mellan olika produktkategorier eller ett större fall för sällanköpsvaruprodukter och en stabilare utveckling för rena livsmedel. Det skulle i så fall kunna tjäna som delförklaring till svenska leverantörers volymökning.

Att döma av några olika dagligvarukedjors försäljningsredovisning på konceptnivå för den aktuella perioden, med ett mer eller mindre brett sällanvarusortiment, så ges ingen entydig bild. Volymtappet förefaller, med något enstaka undantag ha slagit rakt över konceptnivåerna, vilket således inte ger något stöd för denna teori.

Livsmedelsföretagens konjunkturbarometer: utfall fjärde kvartalet 2010 och förväntningar över kommande halvår. Index 50 markerar oförändrad nivå jämfört med motsvarande period året innan. Källa: *Li*

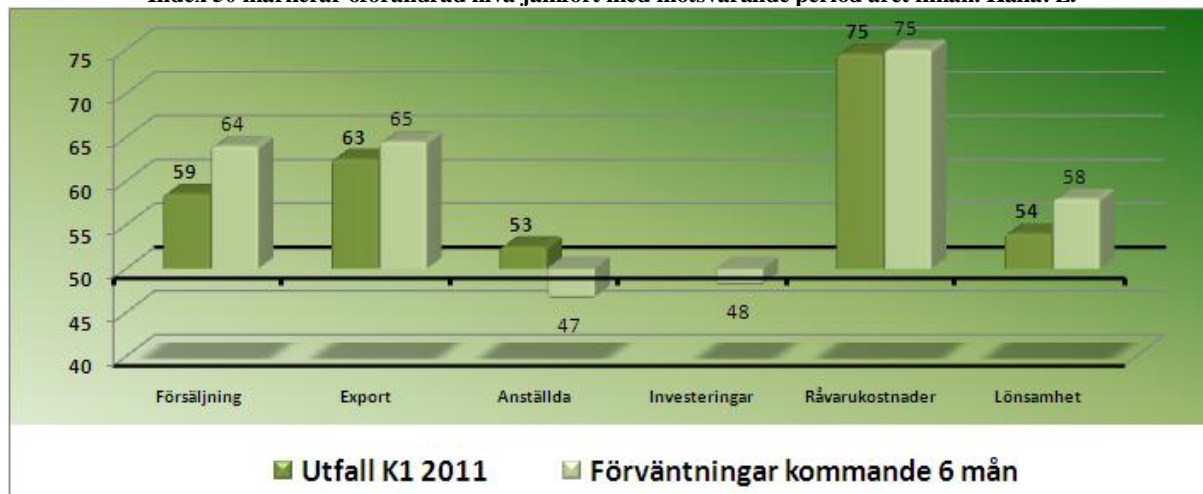
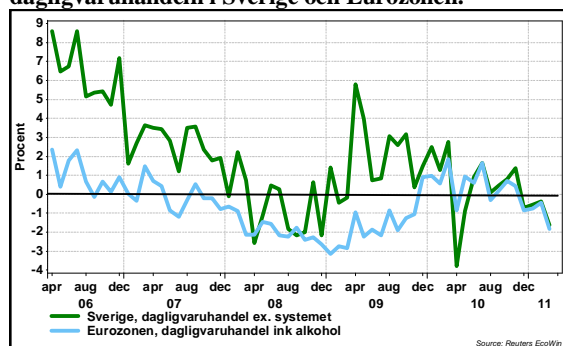

Bild 1. Volymutveckling i procent inom dagligvaruhandeln i Sverige och Eurozonen.

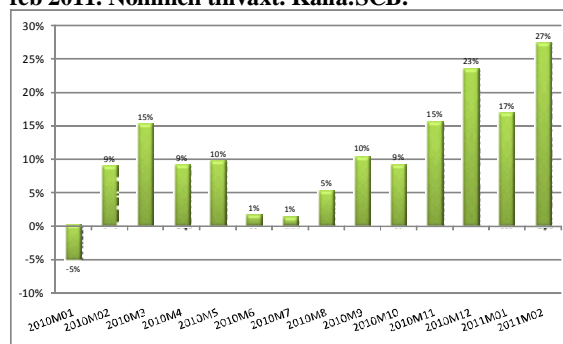

Även om en ett sammanvägt genomsnitt av *Li*:s medlemsföretag rapporterade en måttlig volymökning under årets första kvartal, uppger en majoritet om 55 procent av företagen ändå att de påverkats negativt av utvecklingen inom dagligvaruhandeln. Återstående 45 procent anser däremot att deras försäljning varit opåverkad av dagligvaruhandelns svaga utveckling.

Rivstart för exporten

Volymökningarna på exportmarknaden fortsatte att växa snabbare än den inhemska försäljningen under kvartalet, uttryckt i indexvärde 63. Det är ett förhållande som varit rådande under en längre period. Under 2010 var det endast ett kvartal där inhemska försäljning överträffade exportutvecklingen.

Bild 2. Tillväxten i svensk livsmedellexport jan 2010-feb 2011. Nominell tillväxt. Källa:SCB.

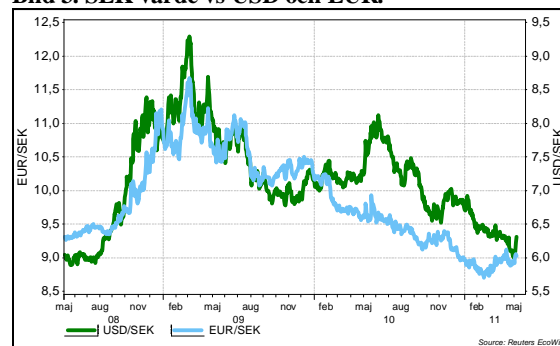

Enligt SCB var exportökningen årets två första månader 22 procent, nominellt (bild 2). Det är inget mindre än en rivstart för den svenska livsmedellexporten. Genomsnittligt har den svenska livsmedellexporten ökat med 10 procent

per år sedan år 2000 och för närvarande finns det inget som talar för att 2011 skulle hamna under detta genomsnitt.

Till skillnad från SCB:s exportstatistik redovisar *Li* exportutvecklingen i volym. *Li*:s indextal renser för ökad försäljning till följd av valuta- och prisökningseffekter. Under det senaste året har just valutaeffekten potentiellt varit en viktig förklaring bakom en ökad svensk exportökning då, mottagarländerna för svenska livsmedel fått betala ett allt högre pris för en och samma volym.

Bild 3. SEK värde vs USD och EUR.

För en stor del av den svenska livsmedellexporten är priskänsligheten relativt liten och valutaeffekten kan därmed ges fullt genomslag. För andra livsmedelsföretag är det däremot krassare villkor som gäller. Konkurrensen med lokala eller regionala aktörer gör det helt enkelt inte möjligt att släppa igenom hela valutaeffekten. Många kontrakt är dessutom skrivna i lokal valuta och tillåter således inte någon avvikelse till följd av SEK-förstärkningen. För livsmedelsföretag med ett stort exportberoende blir det naturligtvis ekonomisk kännbart med en SEK som ökat 15-25 procent mot EUR och USD under det senaste året (bild 3).

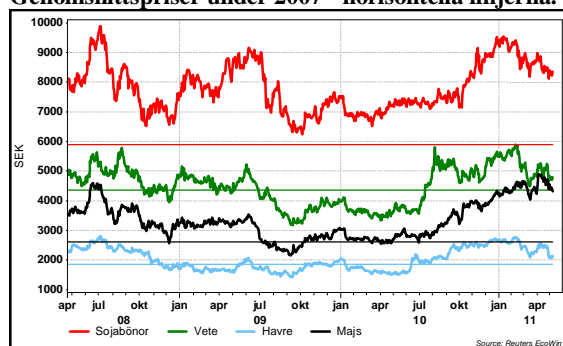
Råvarupriser fortsatt volatila

På råvarusidan fortsätter osäkerheten om i vilken riktning priserna skall ta. *Li*:s medlemsföretag anger att deras kostnader för insatsråvarorna ökat under första kvartalet, vilket framgår av index 75. Det

är visserligen en något försiktigare kostnadsökning än den som rapporterades under fjolårets avslutade kvartal, men fortfarande en signifikant kostnadsökning.

Eftersom prisracet på livsmedelsråvara satte ny fart under senare delen av första halvåret 2010 är det, även med oförändrade/fallande råvarupriser en bit kvar tills den procentuella ökningstakten klingar av, mätt i årstakt. Detta framgår också av medlemsföretagens prognos över råvarukostnaden innevarande halvår uttryckt i index 75. För närvarande är råvarupristrenden i fallande, men den ligger fortfarande betydligt över nivåerna vid samma tidpunkt för ett år sedan (bild 4).

Bild 4. Prisutvecklingen på insatsråvara inom livsmedelsindustrin. Spotpriser i SEK. Genomsnittspriser under 2007 - horisontella linjerna.

Rent allmänt har råvarupriserna på allt från silver, olja och vete kommit ner under senare tid. Vad exakt som triggat denna trend är något ovisst, men händelser som Bin Ladens död är en av många faktorer som var för sig lyfts fram för att beskriva orsakerna bakom nedgången.

Lönsamheten trotsar tidigare samband

Trots ihållande prisökningar på livsmedelsråvara redovisar *Li:s* medlemsföretag lönsamhetsförbättringar under kvartalet. Det är dock inga markanta förbättringar, såsom företagen upplevde under fjolårets inledande kvartal. Men även en svag lönsamhetsförbättring, givet förutsättningarna, innebär en drastisk avvikelse från situationen som rådde under år 2008 när livsmedelsföretagen lönsamhet gick i backen under råvaruprisboomen.

En viss tillförsikt kan också noteras framåtblickande när företagen räknar med fortsatt marginella lönsamhetsförbättringar (index 58).

Tillförsikten när det gäller framtida investeringar är då något svagare. Företagen räknar med en mer eller mindre oförändrad investeringstakt under innevarande halvår. Det bryter därmed med den positiva utveckling som *Li:s* medlemsföretag rapporterade om under 2010.

När det gäller antalet sysselsatta märks inget trendbrott. Visserligen klättrar index för första kvartalet över 50, men prognosen framåt är en svag nerdragning av personalen. Det är en utveckling som varit rådande under en längre tid inom livsmedelsindustrin och som korresponderar med utvecklingen inom övrig tillverkningsindustri, drivet av en effektivisering av produktionen är nödvändig för att behålla konkurrenskraft.

För frågor avseende *Li:s* konjunkturbrev
Carl Eckerdal, chefekonom *Li*
08-762 61 96, carl.eckerdal@li.se

Livsmedelsföretagen i siffror:

Landets fjärde största industrigren

Sysselsätter 57 000 personer

Andelen kvinnor cirka 35 procent

Mest geografiskt spridda industrin

Exporterar för 54 miljarder kronor

Omsätter 170 miljarder kronor

Drygt 2200 verksamma företag

Mycket hög andel SME:s

Förädlar drygt 70 procent av

svenska jordbruksråvaror

Livsmedelsföretagen, *Li*

Besöksadress: Storgatan 19, Stockholm

Postadress: Box 556 80, 102 15 Stockholm

Telefon: 08-762 65 00

www.li.se

Livsmedelsföretagen